

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

17 листопада 2021р. № 289

(зі змінами, затвердженими
наказами Державної служби
статистики

14 червня 2022 р. № 190,
30 грудня 2022 р. № 464)

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО
НАЯВНОСТІ ТА РУХУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, АМОРТИЗАЦІЇ**

Київ – 2021

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту структурної статистики апарату Держстату Кузнецова М. С.

Методологічні положення державного статистичного спостереження щодо наявності та руху необоротних активів, амортизації (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших заінтересованих користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту структурної статистики апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протоколи від 22 жовтня 2021 року № КПУМ/23-21, від 03 червня 2022 року № КПУМ/14-22, від 02 вересня 2022 року № КПУМ/20-22).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються.....	5
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	8
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження.....	8
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається.....	9
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	10
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження.....	12
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	13
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження.....	14
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	14
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами державного статистичного спостереження.....	17
Додаток 2. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції".....	18
Додаток 3. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 1-підприємство (річна) "Структурне обстеження підприємства".....	21
Список використаних джерел.....	24

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ЄС	– Європейський Союз;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
МСФЗ	– міжнародні стандарти фінансової звітності;
Мінфін	– Міністерство фінансів України;
НП(С)БО	– національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ФОП	– фізичні особи-підприємці.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС є формування інформації щодо наявності, руху та амортизації необоротних активів суб'єктів господарювання та фізичних осіб для інформаційного забезпечення статистики національних рахунків та інших користувачів.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, міжнародні організації, науковці та дослідники, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення враховують положення Регламенту (ЄС) № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради від 21 травня 2013 року "Про Європейську систему національних і регіональних рахунків (далі – Регламент ЄС № 549/2013) [20].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться з річною періодичністю.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], НП(С)БО, затверджених відповідними наказами Міністерства фінансів України, МСФЗ, які офіційно розміщені на сайті Мінфіну (mof.gov.ua), і розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць" [15].

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Відповідно до вимог Регламенту ЄС № 549/2013 [20] передбачається розрахунок та оприлюднення показників національних рахунків щодо споживання основного капіталу та балансу нефінансових активів, для розрахунку яких використовуються показники цього статистичного спостереження.

2. Для інформаційного забезпечення статистики національних рахунків, а також моніторингу цілей сталого розвитку у межах ДСС формуються такі показники:

1) необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість активів, що не є оборотними, оцінених на звітну дату);

2) матеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість основних засобів, які мають матеріальну форму, оцінених на звітну дату);

3) нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року (у тис.грн) (показник визначає вартість нематеріальних активів, які є немонетарними активами та не мають матеріальної форми, оцінених на звітну дату);

4) переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості (у тис.грн) (показник характеризує дооцінену або уцінену вартість необоротних активів у звітному році);

5) вартість активів, що надійшли за рік (у тис.грн) (показник характеризує вартість у звітному році необоротних активів (придбаних, створених, отриманих безоплатно та на умовах фінансового лізингу); оборотних активів, переведених до основних засобів; а також витрат, пов'язаних із поліпшенням об'єктів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо));

6) вартість уведених у дію нових активів (у тис.грн) (показник характеризує вартість у звітному році введених у дію нових необоротних активів (крім земельних ділянок);

7) вартість активів, що вибули за рік (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів, що вибули у звітному році внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі повної або часткової ліквідації об'єкта та переведення до групи вибуття (необоротні активи, утримувані для продажу));

8) вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів (крім земельних ділянок), що вибули у звітному році внаслідок повної або часткової ліквідації об'єкта (морально застарілі, зношені тощо));

9) вартість активів, що вибули за рік унаслідок надзвичайних подій (у тис.грн) (показник характеризує вартість активів (крім земельних ділянок), що вибули у звітному році внаслідок надзвичайних подій (аварія, стихійне лихо, бойові дії тощо));

10) інші зміни вартості активів за рік (у тис.грн) (показник характеризує зміну вартості необоротних активів, яка відбулась у звітному році (виправлення помилок попереднього року, зміна облікової політики));

11) амортизація за рік (у тис.грн) (показник характеризує суму нарахованої амортизації необоротних активів за звітний рік (крім земельних ділянок, незавершених капітальних інвестицій та необоротних активів, утримуваних для продажу, які не підлягають амортизації));

12) ступінь зносу матеріальних активів (у відсотках) (показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості (розраховується як відношення різниці між первісною (переоціненою) й залишковою вартістю матеріальних активів на кінець року до первісної (переоціненої) вартості матеріальних активів на кінець року));

13) індекс матеріальних активів (у відсотках) (показник характеризує зміну вартості основних засобів у звітному році до попереднього року в порівнянних цінах (розрахунок показника наведено в підпункті 2 пункту 6 розділу VI цих Методологічних положень)).

3. Формування показників ДСС, зазначених у пункті 2 розділу II, здійснюється в цілому по Україні та в таких розрізах:

1) для показників щодо необоротних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; матеріальних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; нематеріальних активів (за первісною (переоціненою) та залишковою вартістю) на початок та кінець року; переоцінки (дооцінки +, уцінки –) первісної (переоціненої) вартості активів; вартості активів, що надійшли за рік; вартості уведених у дію нових активів; вартості активів, що вибули за рік; вартості активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації; інших змін вартості активів за рік; амортизації за рік:

за видами економічної діяльності (на рівні розділу КВЕД);

за видами активів: матеріальні активи (будівлі житлові; будівлі нежитлові; інженерні споруди; машини, обладнання та інвентар; транспортні засоби; земля; довгострокові біологічні активи рослинництва; довгострокові біологічні активи тваринництва; інші матеріальні активи; інвестиційна нерухомість); нематеріальні активи;

2) для показників щодо вартості активів, що вибули за рік унаслідок надзвичайних подій, ступеня зносу матеріальних активів:

за видами економічної діяльності (на рівні розділу КВЕД);

за видами активів: матеріальні активи;

3) для індексу матеріальних активів – за видами економічної діяльності (на рівні розділу КВЕД).

4. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є суб'єкти господарювання та фізичні особи.

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме проведення несучільного обстеження безпосередньо респондентів ДСС у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій, а також використання даних інших ДСС, фінансової звітності та адміністративних даних.

3. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа, ФОП, фізична особа.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

інформація, отримана від респондентів, за формою ДСС № 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції" (далі – форма № 2-ОЗ ІНВ (річна)), опис якої наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень (по суб'єктах, які не включені до сукупності одиниць, що вивчається в межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за формою ДСС № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства").

Зазначені дані отримуються не пізніше 28 лютого року $T+1$ в електронній формі;

інформація, отримана від респондентів, за формою № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", опис якої наведено в додатку 3 до цих Методологічних положень.

Зазначені дані отримуються не пізніше 28 лютого року $T+1$ в електронній формі;

зведена інформація ДСС "Капітальні інвестиції" щодо обсягів капітальних інвестицій за січень-грудень років T та $T-1$ та індексу капітальних інвестицій за січень-грудень року T до відповідного періоду попереднього року за видами економічної діяльності за КВЕД, яка отримується в березні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" щодо вартості необоротних активів по малих та мікропідприємствах, що не включені до сукупностей одиниць, що вивчаються в межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за формою ДСС № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" та ДСС "Наявність і рух необоротних активів, амортизація" за рік T , яка отримується в липні року $T+1$ в електронній формі;

зведена інформація ДСС "Економічні рахунки сільського господарства" щодо надходження й вибуття довгострокових біологічних активів рослинництва і тваринництва по домогосподарствах (фізичних особах) за рік T , яка отримується в серпні року $T+1$ в електронній формі;

зведена інформація ДСС "Показники щодо початку та завершення будівництва", щодо вартості прийнятих в експлуатацію будівель, забудовниками яких є фізичні особи та ФОП за рік T , яка отримується в березні року $T+1$ в електронній формі;

інформація ДСС "Реєстр статистичних одиниць" (отримується в другій декаді листопада року T в електронній формі), сукупність одиниць, що вивчається за рік T , ДСС "Капітальні інвестиції" у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій, сукупність одиниць, що вивчається за рік T , ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" на суцільній основі (отримуються в першій декаді грудня року T в електронній формі), які використовуються для формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС;

інформація фінансової звітності за формами № 1, 1-м, 1-мс "Баланс", щодо вартості необоротних активів по неприбуткових організаціях, які не включені до сукупності одиниць, що вивчається в межах ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" за рік T , яка отримується в липні року $T+1$ в електронній формі;

адміністративні дані Державної казначейської служби щодо вартості необоротних активів по розпорядниках коштів державного та місцевого бюджетів, органах державних цільових фондів станом на 01 січня років T та $T-1$, які розміщені на її вебсайті (www.treasury.gov.ua) у розділі "Звітність".

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання даних безпосередньо від респондента у грудні року T на державному рівні відбувається формування генеральної сукупності, сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються, та сукупності респондентів ДСС.

Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

- 1) за типом статистичної одиниці – підприємство;

2) за інституційним сектором економіки відповідно до КІСЕ належать до секторів S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства";

3) за основним видом економічної діяльності за КВЕД відносяться до секцій А–S.

2. Сукупність одиниць ДСС, що вивчається за рік T , дорівнює генеральній сукупності в межах одиниць, які відібрані до сукупностей одиниць, що вивчаються, у ДСС "Капітальні інвестиції" у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій і "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" на суцільній основі, відповідно, за рік T .

3. На підставі сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується сукупність респондентів ДСС, до яких уключаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС.

Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95%.

4. Актуалізація сукупності одиниць, що вивчається, і сукупності респондентів ДСС не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання даних, що надійшли від респондентів, які проходять відповідні стандартні процедури, у тому числі контроль повноти введення даних та логічні контролю первинних даних, перевірку правильності співвідношення окремих значень показників, порівняння значень показників у динаміці із застосуванням методу групування даних, а також зведених даних, що надійшли з адміністративних джерел, у частині аналізу наявності та взаємозв'язку отриманих даних. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами та постачальниками даних і відповідне редагування інформації.

2. У межах ДСС методи компенсації відсутніх даних не застосовуються. При цьому здійснюється контроль рівня надання звітів респондентами, охопленими ДСС, і аналіз причин їх ненадання та відповідне редагування інформації.

3. Розрахунок і узагальнення інформації ДСС здійснюється на державному рівні.

Формування показників ДСС щодо вартості необоротних активів за рік T здійснюється шляхом арифметичного підсумовування даних:

отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається, за рік T у частині фінансових і бюджетних установ та неприбуткових організацій;

отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається, за рік T на суцільній основі у межах ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів";

щодо вартості необоротних активів по малих та мікропідприємствах за рік T , отриманих за результатами ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств";

щодо наявності та руху довгострокових біологічних активів рослинництва, тваринництва фізичних осіб за рік T , отриманих за результатами ДСС "Економічні рахунки сільського господарства";

щодо вартості прийнятих в експлуатацію будівель, забудовниками яких є фізичні особи та ФОП за рік T , отриманих за результатами ДСС "Показники щодо початку та завершення будівництва".

4. Для контролю якості результатів ДСС застосовуються такі методи, як аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах та видах економічної діяльності), аналіз взаємопов'язаних показників, зокрема, таких показників, як "нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року", "незавершені капітальні інвестиції на початок та кінець року", "інвестиційна нерухомість (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року" з аналогічними показниками ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств".

Для контролю якості інформації по розпорядниках коштів державного та місцевого бюджетів, органах державних цільових фондів використовуються адміністративні дані Державної казначейської служби щодо вартості необоротних активів станом на 01 січня років T та $T-1$.

5. Для формування показників ДСС року T застосовуються методи обчислення відносних величин структури, інтенсивності, арифметичного підсумовування абсолютних величин та їх розподілу за категоріями.

6. Розрахунок відносних показників здійснюється за формулами:

1) ступінь зносу матеріальних активів:

$$K_3^t = \frac{F_{нк}^t - F_{зк}^t}{F_{нк}^t} \times 100\% \quad (1),$$

де K_3^t – ступінь зносу матеріальних активів у році T ;

$F_{нк}^t$ – первісна (переоцінена) вартість матеріальних активів на кінець року T ;

$F_{зк}^t$ – залишкова вартість матеріальних активів на кінець року T ;

2) індекс матеріальних активів:

$$I^t = \frac{F_{nm}^t + (F_{вн}^t / I_{ки}) - (F_{л}^t \times I_{ки})}{F_{nm}^t} \times 100\% \quad (2),$$

де I^t – індекс матеріальних активів;

F_{nm}^t – первісна (переоцінена) вартість матеріальних активів на початок року T ;

$F_{вн}^t$ – вартість уведених у дію нових матеріальних активів у році T ;

$F_{л}^t$ – вартість ліквідованих матеріальних активів у році T ;

$I_{ки}$ – індекс-дефлятор капітальних інвестицій розраховується на підставі даних ДСС "Капітальні інвестиції" за формулою:

$$I_{ки} = \frac{v_{ки}^t / i^{t/t-1}_{ки}}{v_{ки}^{t-1}} \times 100\% \quad (3),$$

де $v_{ки}^t$, $v_{ки}^{t-1}$ – обсяги капітальних інвестицій за січень-грудень років T та $T-1$;

$i^{t/t-1}_{ки}$ – індекс капітальних інвестицій за січень-грудень року T до року $T-1$.

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до статей 20–26 Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [19], а також до вимог статей 24, 25, 29, 30, 31, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [2], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [3], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [10].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

нерозповсюдження інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних;

нерозголошення інформації щодо сукупності респондентів (які підлягають статистичному спостереженню) та сукупності одиниць статистичного спостереження (що вивчається), сформованих на основі первинних даних, отриманих від респондентів під час проведення ДСС, що є конфіденційними.

3. Контроль ризику розкриття статистичних даних здійснюється для кожного з показників, що формуються за результатами ДСС та які перелічені в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше).

Для уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає зведена знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, а також інформація про респондентів, що звітували до органів державної статистики.

3. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо).

Результати ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через дев'ять місяців після звітного року. Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

4. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

- 1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;
- 2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;
- 3) міжнародним організаціям, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитами.

ІХ. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС може проводитись запланований спеціальний перегляд статистичної інформації, який здійснюється у разі зміни його методології або класифікації, які використовуються для формування показників ДСС.

Спеціальному перегляду підлягає статистична інформація за всіма показниками, зазначеними у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень. Спеціальний перегляд статистичної інформації ДСС здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС.

2. Про спеціальний перегляд статистичної інформації ДСС користувачів статистичної інформації інформують не пізніше як за пів року шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

Результати спеціального перегляду статистичної інформації включаються до плану державних статистичних спостережень та до відкритого для загального доступу плану (календаря) оприлюднення інформації.

3. Переглянуті дані (з відповідними поясненнями) оприлюднюються на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування

воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [5], отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у розділі V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показників "необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року", "амортизація за рік" (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [13]).

4. Для здійснення оцінки використовується інформація, яка може бути альтернативним джерелом для оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, а саме:

інформація ДСС "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств" щодо вартості необоротних активів великих та середніх підприємств за I квартал, I півріччя, 9 місяців року T ;

інформація з відкритих джерел щодо вищезазначених показників.

Оцінка статистичних показників "необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок і кінець року", "амортизація за рік" здійснюється в цілому по Україні, за видами економічної діяльності на рівні секції за КВЕД (для інформаційного забезпечення складання національних рахунків).

5. За цим ДСС оцінка вищезазначених показників здійснюється шляхом застосування на мікрорівні статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію (методи імпутації значень відповідних показників з використанням взаємопов'язаних показників щодо необоротних активів), а також методів коригування зведеної інформації на макрорівні (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел).

6. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний

органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичних показників.

7. При поширенні статистичної інформації щодо необоротних активів наводиться інформація щодо особливостей формування показників (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості її перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду статистичної інформації [14]).

У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися з огляду на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту структурної
статистики апарату Держстату

Маргарита КУЗНЄЦОВА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
державного статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
<p>Необоротні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; матеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; нематеріальні активи (первісна (переоцінена) та залишкова вартість) на початок та кінець року; переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості вартість активів, що надійшли за рік; вартість уведених у дію нових активів; вартість активів, що вибули за рік; вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації; вартість активів, що вибули за рік унаслідок надзвичайних подій; інші зміни вартості активів за рік; амортизація за рік; ступінь зносу матеріальних активів</p>	Річна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД), за видами активів
Індекс матеріальних активів				За видами економічної діяльності (розділ за КВЕД)

Додаток 2
до Методологічних положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 2-ОЗ ІНВ (річна) "Звіт про наявність і рух необоротних активів,
амортизацію та капітальні інвестиції"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Первісна (переоцінена) вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
2.	Переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
3.	Вартість активів, що надійшли за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість;

Продовження додатка 2

1	2	3	4
			нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
4.	Вартість уведених у дію нових активів	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
5.	Вартість активів, що вибули за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
6.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок продажу		За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
7.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
8.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок надзвичайних подій		За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
9.	Інші зміни вартості активів за рік (+/-)	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові

Продовження додатка 2

1	2	3	4
10.	Первісна (переоцінена) вартість на кінець року		біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
11.	Залишкова вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
12.	Залишкова вартість на кінець року		
13.	Нараховано амортизації за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи
14.	Інформація щодо відсутності даних	річна	За видами причин відсутності даних: відсутнє явище, яке спостерігається

Додаток 3
до Методологічних положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Первісна (переоцінена) вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
2.	Переоцінка (дооцінка +, уцінка –) первісної (переоціненої) вартості	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
3.	Вартість активів, що надійшли за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи;

Продовження додатка 3

1	2	3	4
			незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
4.	Вартість уведених у дію нових активів	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
5.	Вартість активів, що вибули за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
6.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок продажу		
7.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок ліквідації	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
8.	Вартість активів, що вибули за рік унаслідок надзвичайних подій		
9.	Інші зміни вартості активів за рік (+/-)	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва,

Продовження додатка 3

1	2	3	4
10.	Первісна (переоцінена) вартість на кінець року		довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; незавершені капітальні інвестиції; необоротні активи, утримувані для продажу
11.	Залишкова вартість на початок року	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, земельні ділянки, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи; необоротні активи, утримувані для продажу
12.	Залишкова вартість на кінець року		
13.	Нараховано амортизації за рік	річна	За видами активів: усього вартість необоротних активів; матеріальні активи за їх видами: будівлі житлові, будівлі нежитлові, інженерні споруди, машини, обладнання та інвентар, транспортні засоби, поліпшення земель, довгострокові біологічні активи рослинництва, довгострокові біологічні активи тваринництва, інші матеріальні активи, інвестиційна нерухомість; нематеріальні активи
14.	Інформація щодо відсутності даних	річна	За видами причин відсутності даних: одиниця припинена або перебуває в стадії припинення; проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами та доповненнями).
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
5. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
6. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року № 996-XIV (зі змінами та доповненнями).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Державний класифікатор України. Класифікація організаційно-правових форм господарювання (ДК 002:2004), затверджена наказом Держспоживстандарту України від 28 травня 2004 року № 97 (зі змінами).
URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_dk002_2016.htm
8. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 12 січня 2021 року № 3) (зі змінами)).
URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/tab_kato.htm
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378 (зі змінами).
URL: http://ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kise_2016.htm

10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 (зі змінами).

URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження щодо капітальних інвестицій, затверджені наказом Держстату від 16 листопада 2021 року № 288 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/288/288.pdf

12. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", затверджені наказом Держстату від 05 січня 2021 року № 1 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/01/01.pdf

13. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами).

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/66.pdf

14. Методологічні положення щодо перегляду статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/220/220.pdf

15. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (із змінами).

URL: <http://surl.li/bkvyy>

16. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 (зі змінами).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

17. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/doc/N_3.zip

18. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and

Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>

19. Regulation (EU) № 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2015-08-24>